

Kuruluşunun 50. Yılında
Ankara Üniversitesi
Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

XXXIX.
MİLLİ PEDIATRİ
KONGRESİ
4-8 HAZİRAN 1995

BİLDİRİ ÖZETLERİ

TÜBERKÜLOZ MENENJİTİN POLİMERAZ ZİNCİR REAKSİYONU İLE HIZLI TANISI

**E.DİRİK • N.ATABEY • Ö.ANAL • Ö.İZCİ • İ.YAPRAK • B.KILIÇ
M.SAKIZLI • N.ÇEVİK**

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ABD

Ülkemizde tüberküloz menenjit hala önemli bir sağlık sorunudur ve erken teşhis edilip erken tedaviye başlanmazsa mortalite ve morbiditenin çok yükseldiği gösterilmiştir. Bu nedenle bu çalışmada polimeraz zincir reaksiyonunun (PCR) hızlı ve doğru tanıdaki yerinin araştırılması amaçlanmıştır. Bunun için menenjit öntanısı ile yatırılan ve tüberküloz menenjit kuşkusu bulunan 35 hasta ile menenjit dışı nedenlerle lomber ponksiyon uygulanan 12 kontrol BOS örneklerinde çalışma yapılmıştır. Mikobakterial DNA'nın PCR ile klinik materyalde gösterilmesine yönelik farklı yöntemler denenmiştir. Bu çalışmada ise PCR'da Mycobacterium tuberculosis'in IS 6110 bölgesine spesifik primerler kullanılmıştır.

Hastaların 13 tanesinin beyin omurilik sıvısı PCR ile Mycobacterium tuberculosis açısından pozitif bulunmuştur. Bunların 12'sinde klinik tanı tüberküloz menenjit olup bir hasta klinik olarak tedavi ve izlem sonucu bakteriyel menenjit olarak değerlendirilmiştir. Tüberküloz menenjit olmayan hastalar ve kontrol grubunda PCR negatif sonuç vermiştir. Bu çalışma IS 6110 bölgesine spesifik primerler kullanılarak PCR analizinin %100 duyarlılık ve %95.7 spesifite ile tüberküloz menenjitte hızlı ve doğru tanı koydurabileceğini gösterilmiştir.

KEMİK İLİĞİ TRANSPLANTASYONUNDA DNA ANALİZİ İLE KİMERİZM TESPİTİ

***U. ÖZBEK • *B. VURAL • **H.BİLGİN • **S.ANAK • **N. YALMAN
*G. GEDİKOĞLU • *T. ÖZÇELİK**

Istanbul Üniversitesi, *Deneysel Tıp Araştırma Enstitüsü (DETAM), Genetik Anabilim Dalı

**Istanbul Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

Kemik iliği transplantasyonu (KİT) pek çok hematopoetik sistem hastalığına karşı kullanılan etkin bir tedavi yöntemidir. Bu yöntemde kemik iliği (Kİ) kök hücrelerinin ortadan kaldırılıp yerine sağlıklı verici hücrelerinin aktarılması ve alıcı Kİ'nin tamamen ortadan kaldırılıp yerine sağlıklı verici hücrelerinin aktarılması ve alıcı Kİ'nin tamamen verici hematopoetik kök hücre tipinde olması amaçlanır. Böylece alıcı için kimerik durum oluşturulur. Söz konusu kimerizm tam ya da karışık tipde olabilir. KİT sonrası kimerizm incelenmesi verilen Kİ'nin tutması yada reddinin tesbitinde ve hastalığın relapsının erken tanısında önem taşımaktadır. Transplantasyon sonrası alıcının kanında dolaşan hücrelerin kaynağının tesbiti için çeşitli testler yapılmaktadır. Bu testler arasına günümüzde DNA analizi de girmiş ve sonuçların daha hızlı ve duyarlı olarak alınması mümkün olmuştur. Söyleki DNA dışı konvansiyonel tetkikler % 12-20 arası sensitiviteye sahipken, polimeraz zincir reaksiyonu (PCR) kullanılarak yapılan DNA testleri ile % 0.01-1 oranına ulaşabilmektedir.

Bu çalışmada 12 adet KİT yapılmış hastanın köklü saç, ağız çalkantı suyu ve venöz kan örneklerinden DNA izolasyonu yapılmış ve vericinin venöz kanından elde edilen DNA örneği ile birlikte 7 farklı lokus itibarıyla genotipleme yapılmıştır. Çalışılan 12 pediatrik vakanın 9'u uygulanan bölgeler itibarı ile informatif bulunmuştur. Bu vakaların 5'i karışık kimerik, 1'i tam kimerik bulunurken, 2'si transplantasyon öncesi informatif bulunmuştur. Çalışmamızda KİT sonrası kimerizm durumunun tesbitinde DNA analizlerinin yüksek derecede bilgi verici olduğu sonucuna varılmıştır.